

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1989-1990

31 MEI 1990

ONTWERP VAN DECREET

**houdende tweede aanpassing van de begroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989**

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling
uitgebracht door mevrouw M. De Meyer
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer J. Laverge.

Vaste leden : de heren F. Aerts, P. Deprez, J. De Roo, L. Dhoore,
mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, de heer J. Weyts ;

mevrouw M. De Meyer, de heren I. Egelmeers, C. Lisabeth D.
Van der Maelen ;

de heren L. Bril, J. Buchmann, J. Laverge ;

de heren H. Candries, P. Vangansbeke.

Plaatsvervangers :

de heren E. Bockstal, P. Dumez, C. Marchand, M. Olivier, E.
Vandebosch, H. Van Rompaey ;

de heren G. Bossuyt, F. Dielens, M. Schoeters, J. Sleenckx ;

de heren A. Denys, D. Van Mechelen, G. Verhofstadt ;

de heren M. Capoen, J.-P. Pillaert.

Zie :

9-II-A (1989-1990)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2-A : Verslag namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling

9-II-B (1989-1990)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen
- Nr. 4-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt
- Nr. 4-B : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden
- Nr. 4-C : Verslag namens de Commissie voor Cultuur

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling heeft de haar toegewezen decreetbepalingen en secties van beide ontwerpen van decreet besproken op 10 en 17 mei.

Het verslag wordt opgesplitst naar de bevoegdheden van de beide Gemeenschapsministers, met name de „Economie, Middenstand en Energie” en de „Tewerkstelling”.

1. Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

De aanpassingen behorend tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister voor Economie, Middenstand en Energie worden aangenomen met 8 stemmen.

II. Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990.

A. BEVOEGDHEDEN VAN DE GEMEENSCHAPSMINISTER VOOR ECONOMIE, MIDDENSTAND EN ENERGIE

Toelichting van de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter en Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie

Voor wat betreft de bevoegdheden Economie, Middenstand en Energie zijn, in de budget-controle 1990, twee krachtlijnen van belang : enerzijds enkele kleine aanpassingen van basisallocaties, anderzijds de belangrijke aanpassing van de machtiging voor het Fonds bestemd om het in stand houden en het uitbreiden te verzekeren van de koopvaardij- en vissersvloot, alsmede de inschrijving van een stijvingskrediet voor dit Fonds.

1. De kleine aanpassingen van de basisallocaties

1.1. Op artikel 12.23.61 van de Sectie 61 - Algemeen Economisch Beleid werd een bijkrediet vorige jaren ingeschreven ad 1,3 miljoen frank voor de betaling van een factuur uit 1988. Dit bedrag wordt gecompenseerd op hetzelfde artikel 12.23.61 - lopend jaar.

1.2. Op artikel 41.01.61 van de Sectie 61 - Algemeen Economisch Beleid werd een bijkrediet vorige jaren voorzien van 4,3 miljoen frank. Het betreft een bijkrediet voor subsidiëring van de SERV.

De Vlaamse Raad stemde in de begroting 1989 een krediet van 70 miljoen frank als subsidie aan de SERV. De SERV hield in haar begroting uiteraard rekening met deze subsidie van 70 miljoen frank. Door de administratie werd echter, ter goeder trouw, een eerste schijf van 4,3 miljoen frank nog overgemaakt aan de GERB, die vroeger op hetzelfde artikel eveneens werd gesubsidieerd.

Omwille van de wet van 8 augustus 1988 op de hervorming van de instellingen en de ermede gepaard gaande Financie-

ringswet van 16 januari 1989 inhoudende de vereffening en opheffing van de GERB werd door de Vlaamse Executieve beslist om vanaf 1989 geen subsidie meer aan de GERB te verlenen. De 4,3 miljoen frank glipte echter door het administratieve net.

De 4,3 miljoen frank wordt echter gecompenseerd op het artikel 12.23.61 - lopend jaar, zodat er geen budgettaire **mee-ruitgave** ontstaat.

1.3. Op artikel 51.04.66 van de Sectie 66 - Ontginning van de natuurlijke rijkdommen wordt het ordonnanceringskrediet met 41,7 miljoen frank verhoogd tot 75,7 miljoen frank, dit bij een gelijkblijvend vastleggingskrediet van 68,2 miljoen frank.

Bedoeling van dit bijkrediet is het voorzien in de nodige betalingsmiddelen om de lasten van het verleden op dit artikel te kunnen honoreren.

Tengevolge van de Financieringswet van 16 januari 1989 werd de „en **cours**”, dus de hangende nog niet betaalde verbintenissen, op de kredieten die niet behoren tot het investeringsprogramma overgeheveld naar de Gewesten. Parallel werden een aantal middelen overgeheveld.

De middelen overgeheveld in functie van het artikel 51.04 - Onderzoekingen van de ondergrondse structuur, en dus in essentie contracten voor proefboringen in het Vlaamse land, en uitgevoerd in opdracht van de Belgische Geologische Dienst, waren echter onvoldoende om de lasten te financieren.

Het bijkrediet van 41,7 miljoen frank komt hieraan tegemoet en moet voldoende zijn om de achterstallige facturen te betalen.

Dit bijkrediet van 41,7 miljoen frank wordt gecompenseerd door een ontvangst van 41,7 miljoen frank in de **Middelenbegroting** van de Vlaamse Gemeenschap. Dit bedrag is afkomstig van het (nationale) Prototypefonds van Economische Zaken.

Ook hier werd een inventaris gemaakt van de rechten en verplichtingen van de regio's t.o.v. de nationale overheid en dit tengevolge van de Financieringswet.

Het resultaat is dat 41,7 miljoen frank aan middelen wordt overgeboekt naar de Vlaamse Gemeenschap. In plaats van dit bedrag te storten in het Vlaamse prototypefonds (FIOV) blijft dit in de middelen ter compensatie van het bijkrediet op artikel 51.04.66.

2. Fonds bestemd om het in stand houden en het uitbreiden te verzekeren van de koopvaardij- en vissersvloot, alsmede de inschrijving van een stijvingskrediet voor dit Fonds

Vooreerst werd de machtiging voor dit Fonds opgetrokken van 4,2 miljard frank naar 6,6 miljard frank. De verhoging van de machtiging is in wezen te beschouwen als een bewarende maatregel. Ten gevolge van de studie van **Price-Waterhouse** en het advies van de GIMV installeerde de **Gemeenschapsminister** een Ronde Tafelconferentie over de scheepsbouw in Vlaanderen. Het is de bedoeling dat deze conferentie, waarin alle betrokkenen van het scheepsbouwgebeuren zitting hebben, eind mei-begin juni mij haar conclusies met beleidsaanbevelingen overmaakt aan de Minister.

In afwachting van deze conclusies dient de huidige **capaciteit** van de werven te worden behouden. De verhoging van

de machtiging met 2,4 miljard frank betekent dus geenszins een uitbreiding van de huidige capaciteit, maar enkel het voorzien van een budgettaire onderbouw, middelen, om de bestaande aanwezige capaciteit intact te houden.

Het gevolg van deze optie is dat de middelen van het Fonds bestemd om het in stand houden en het uitbreiden te verzekeren van de koopvaardij- en vissersvloot niet toereikend zullen zijn en een budgettaire spijziging zich opdringt. Uit simulaties die terzake werden verricht blijkt dat deze spijziging rond de 800 miljoen frank ligt, dit rekening houdend met een buffer van 500 miljoen frank. Dit betekent dat in het Fonds, over 1990, steeds minimaal 500 miljoen frank zal aanwezig zijn.

Deze budgettaire spijziging was niet nodig geweest indien dit Fonds, onder de vorige nationale regering, niet mede het slachtoffer zou zijn geweest van blinde besparingsmaatregelen, die — voor wat dit Fonds betreft — sloegen op de afroaming van de aanwezige liquide middelen.

De Minister wijst erop dat hij toendertijd trouwens uitdrukkelijk hiertegen had gewaarschuwd. Het blijkt vandaag overduidelijk dat deze ingreep onverantwoord was.

Met het oog op het uitgangspunt van de budget-controle 1990, nl. deze van het zoeken van compensaties heeft de Gemeenschapsminister door de technici van zijn kabinet en de administratie laten uitrekenen waar, en tot welk bedrag, compensaties mogelijk waren. Het resultaat is dat nagenoeg alle fondsen dienden in te leveren.

Dus :

- 250 miljoen frank op het FIT,
 - 150 miljoen frank op het FEERR - KMO,
 - 200 miljoen frank op het FEERR - Grote Ond.,
 - 200 miljoen frank op het ROF - Grote Ond.
-
- 800 miljoen frank

3. Op deze wijze wordt ten volle beantwoord aan de doelstellingen van de begrotingscontrole 1990 : bijsturen waar dit noodzakelijk is, steeds met het oog gericht op het beperken van het begrotingstekort, wat dus een compensatie voor elk bij krediet vereist.

Het resultaat voor de kredieten Economie, Middenstand en Energie is dan ook een nul-operatie.

Bespreking

Bij de bespreking werd de nadruk vooral gelegd op de scheepsbouw, de expansiesteun en de impulsgebieden.

Naar aanleiding van de verhoging van het ordonnanceringskrediet met 41,7 miljoen frank van de basisallocatie 51.04.66 — ontginning van de natuurlijke rijkdommen — gecompenseerd met 41,7 miljoen uit het nationale Prototypefonds, vraagt een lid of er nog hangende problemen zijn rond de overheveling van dit fonds.

De Gemeenschapsminister verklaart dat inzake het Prototypefonds het aandeel van de gewesten in de lasten van het verleden werd bepaald en dat de elk gewest toekomstige middelen werden overgedragen. Hij preciseert dat de verhoging van het bovengemelde ordonnanceringskrediet geen be-

leidsmatige verschuiving betreft doch enkel het betalen van achterstallige facturen, voor proefboringen in het Vlaamse land.

Voor wat de overheveling van middelen uit het FEERR-KMO naar de steun aan de scheepsbouw betreft, wijst een lid erop dat er vanuit de KMO-sector een belangrijke toelevering is naar de scheepsbouw. Deze sector lijdt door de overheveling van deze expansiekredieten dus niet noodzakelijk een verlies.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de inlevering van het FEERR-GO veel groter is. Bovendien treft ook de verlaging op het FIT eerder de grote ondernemingen dan KMO.

Een lid dringt erop aan dat de leden van de Commissie zich op de hoogte zouden kunnen houden van de evolutie in de scheepsbouwsector. Zij zouden hiertoe over de studie van Price-Waterhouse dienen te beschikken, evenals over de bevindingen van de Ronde Tafelconferentie over de scheepsbouw in Vlaanderen.

Op vraag van een lid hoe het dossier Beliard Shiprepairers evolueert, preciseert de Gemeenschapsminister vooreerst dat de scheepsherstelling formeel een andere sector is dan de scheepsbouw. De overname van dit bedrijf zal eerstdaags worden afgerond nadat over de nieuwe CAO een overeenkomst is bereikt.

In elk geval is het duidelijk, aldus de Gemeenschapsminister, dat als men de scheepsbouw wil behouden, men ook de scheepsherstelling zal moeten behouden.

Een lid stelt dat de overheid de subsidiëring van de scheepsbouwsector moet aanwenden om deze sector tot specialisatie te dwingen.

De Gemeenschapsminister verklaart dat de subsidiëring van de scheepsbouw een bij uitstek gerichte subsidiëring is. Nu enerzijds de Verenigde Staten de scheepsbouw niet meer subsidiëren en anderzijds de ontwikkelingen in Oost-Europa meer concurrentie voor het traditionele marktsegment impliceren, dient onze scheepsbouw toekomstgericht te zijn. Technologische vernieuwing moet via de steunverlening aangemoedigd worden.

Een lid voegt hieraan toe dat investeren in gesofistikeerde scheepsbouw hand in hand moet gaan met energiebesparende scheepsbouw.

Op vraag van een lid welke de procedurestand is van de klacht van de Europese Commissie inzake de steun aan de scheepsbouw antwoordt de Gemeenschapsminister dat de memorie van antwoord wordt opgesteld waarin wordt aangetoond dat de subsidiepercentages conform zijn aan de Europese richtlijn. Wel is een herziening van de subsidieregeling voor de toekomst noodzakelijk.

Een lid verklaart voorstander te zijn van de betere financiële omkadering van de scheepsbouwsector, nu de vooruitzichten hier gunstiger zijn. Toch verbaast hij zich erover dat de compensaties hiervoor werden gezocht in de middelen ter financiering van de economische expansiesteun. Nu er een investeringsboom is zullen de aanvragen om expansiesteun verhogen. Hoe kan de Gemeenschapsminister aan deze verhoogde vraag met verlaagde middelen beantwoorden ?

De Gemeenschapsminister verklaart dat de verbeterde conjunctuur inderdaad tot een toename van de expansiekredieten noopt. Hij wijst erop dat de overgehevelde middelen van de spijzigingskredieten van de fondsen komen. Dit kan opgevangen worden door in de fondsen beschikbare saldi. Deze saldi zijn ontstaan doordat niet alle initiële vastgelegde subsidies worden uitbetaald. De redenen hiervoor zijn divers : niet-realiseren van alle investeringen, niet-opvragen van de laatste schijf van de kapitaalpremies, falingen . . .

Voor het begrotingsjaar 1990 zal het beleid bij ongewijzigde conjunctuur onveranderd kunnen uitgevoerd worden vermits de beleidsmiddelen — de machtigingen — behouden blijven. Voor 1991 hoopt de Gemeenschapsminister dat het effect van de nieuwe richtlijnen, die selectiever zijn dan de vorige, tot uiting komt.

Een lid vraagt hoe de bestaande achterstand in de uitbetaling van de expansiesteun evolueert.

De Gemeenschapsminister verklaart dat de thans nog bestaande achterstand van 1,1 jaar, wat reeds een halvering van de initiële achterstand is, na ongeveer een jaar zal zijn weggewerkt. Voorts wijst hij erop dat het de bedoeling is voor de expansiesteun de termijn tussen de aanvang en de toekenning geleidelijk te verkorten van 15 maanden naar 6 maanden. Een vereenvoudiging van de richtlijnen ook voor de KMO, moet deze snellere uitbetaling mogelijk maken. Dit doel moet bereikt worden binnen de twee jaar.

Voor een overzicht van de toepassing van de wetgeving inzake economische expansie per sector en per provincie verwijst de Gemeenschapsminister naar de documentatie door hem verstrekt bij de bespreking van de begrotingen.

Een lid vraagt of er voor de vijf afgebakende impulsgebieden een speciaal programma wordt opgesteld, hoe dit zal gefinancierd worden en op welke begrotingsposten.

De Gemeenschapsminister verklaart dat hij de GIMV en ook de betrokken intercommunales opdracht gaf een studie te maken naar de noden in de impulsgebieden op het stuk van industrieterreinen, infrastructuur, opleiding, toeristische projecten enz. Voor elk impulsgebied zou een stuurgroep worden opgericht naar analogie met de ontwikkelingsgebieden. Tot nog toe wordt de problematiek van de impulsgebieden verengd tot de vraag naar industrieterreinen, terwijl het ook gaat om opleiding, inhoudelijke opties en dergelijke.

Over de vraag naar bijkomende industrieterreinen heeft de Vlaamse Executieve reeds een standpunt ingenomen. Er is slechts een budget van 450 miljoen beschikbaar voor de uitrusting van industrieterreinen. Men zal dus slechts zeer beperkt kunnen ingaan op de vraag. Er is wel nood aan industrieterreinen in sommige impulsgebieden. Samen met de Gemeenschapsminister voor Ruimtelijke Ordening die bevoegd is voor de industriegebieden zal de Gemeenschapsminister nagaan in welke mate op de vraag kan worden ingegaan. Voor de budgettaire implicaties van de impulsgebieden-programma's verwijst de Gemeenschapsminister naar de discussie over de begroting 1991.

Verschillende leden pleiten ervoor om bij voorrang de in het Gewestplan opgenomen industriegebieden maximaal te benutten, en bij de inplanting van bijkomende industriegebieden slechts zeer selectief te werk te gaan. De goede ruimtelijke ordening is ter zake van wezenlijk belang. Ook inzake industriegebieden moet een inbreidingsbeleid worden gevoerd.

De Gemeenschapsminister verklaart dat in het standpunt van de Executieve inzake industriegebieden zeer sterk de zorg om een goede ruimtelijke ordening ervan is verwoord.

Stemming

Ter stemming gelegd worden de toegewezen decreets- en begrotingsbepalingen aangenomen met 8 stemmen.

B. BEVOEGDHEDEN VAN DE GEMEENSCHAPSMINISTER VAN TEWERKSTELLING

Toelichting en bespreking

Met betrekking tot de voorliggende begroting wordt door de leden betreurd dat de kredieten voor de beroepsopleiding niet kunnen worden besproken in de commissie bevoegd voor de tewerkstelling, waar zij logischerwijze thuishoren.

De kredietaanpassingen die op de VDAB betrekking hebben en zowel de tewerkstelling als de beroepsopleiding omvatten, kunnen door deze commissie niet globaal beoordeeld worden aangezien zij zich niet mogen uitspreken over de beroepsopleiding. Deze materie wordt besproken door de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

De commissie zal niet nalaten bij elke begrotingsbespreking het Bureau te wijzen op het ongerijmde van deze bevoegdheidsverdeling over de commissies. Dezelfde opmerking geldt voor de middenstandsopleiding.

Na deze voorafgaandelijke bedenkingen lichtte de heer De Wulf, Gemeenschapsminister voor Tewerkstelling, de begrotingsaanpassing toe.

Hij verklaart dat men voor een goed begrip van de aanpassing voor het begrotingsjaar 1990 moet teruggaan tot enkele kwesties uit het begrotingsjaar 1989.

Bij de opstelling van de begroting 1989 was het regionaal aandeel tewerkstellingsprogramma's nog niet opgesplitst. Voor het luik tewerkstelling werd een gedeelte der kredieten — de zogenaamde bonus — in reserve gehouden. Er is voor 1989, en ook voor 1990 een bonus (verschil met de overeenkomstig de financieringswet voorziene bedrag) van 391 miljoen.

Er zijn bovendien nog 153,1 miljoen reëel toegekende bijkomende trekkingsrechten voor 1989 ingevolge een beslissing van het Overlegcomité van 5 december 1989. De claim van 149,2 miljoen trekkingsrechten voor 1989 is nog hangende.

De kredieten in 1989 uitgetrokken voor de **Weer-Werk-actie** werden niet opgebruikt. 217,4 miljoen frank werd intern naar de tewerkstellingsprogramma's overgeheveld om het tekort hier te dekken.

Wat nu de aanpassingen voor het begrotingsjaar 1990 betreft wordt een bijkrediet geopend ten bedrage van 915 miljoen frank voor het tewerkstellingsbeleid (artikel 01.01.69). Dit bijkrediet wordt als volgt bekomen :

- 1) 391 miljoen frank kredietbonus 1990 uit het regionaal aandeel tewerkstellingsprogramma's ;
- 2) 221,7 miljoen frank uit het Interdepartementaal **Begrotingsfonds** ;
- 3) 153,1 miljoen frank aan bijkomende trekkingsrechten 1989 (zie hoger) ;
- 4) 149,2 miljoen frank vraag tot bijkomende trekkingsrechten 1989 (zie hoger).

Dit brengt het totaal van de aangepaste begroting van het Fonds van 16.792,5 miljoen frank initieel op 17.707,5 miljoen frank, waarvan 16.900,7 miljoen voor de tewerkstellingsprogramma's en 806,8 miljoen voor de Weer-werk-actie.

De budgettaire inschrijving voor **tewerkstellingsprogramma's** zit nu op kruissnelheid, het gaat hier om cijfers bij constant beleid.

Voor de werkingskosten van de VDAB (arbeidsbemiddeling) is een kredietverhoging van 163,9 miljoen noodzakelijk. De oorspronkelijke bedragen gesteund op een prognose volgens het Sint-Catharina-akkoord zijn onvoldoende. Zie ook de verhoging met 81,4 miljoen van de VDAB werkingskosten voor de beroepsopleiding (samen 245,3 miljoen frank).

Een lid vraagt hoe ver het staat met de toewijzing aan de Gemeenschappen van het hun toekomende deel in de 0,18 procent afhouding op de lonen, met name het deel bestemd voor de beroepsopleiding. De Gemeenschapsminister verklaart dat deze toewijzing nog niet plaats had. Dit punt zal ter sprake gebracht worden op de Ronde Tafel met de Nationale Minister van Arbeid.

Wat de EGKS-tussenkost voor de beroepsopleiding betreft, deze werd dit jaar nog niet gerealiseerd.

Stemming

Ter stemming gelegd worden de toegewezen decreets- en begrotingsbepalingen aangenomen met 7 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

De Verslaggever,

M. DE MEYER

De Voorzitter,

J. LAVERGE
